

2020-05-26

Rutin för tillfällig hemtjänst under rådande Corona-pandemi

Bakgrund/rättslig bedömning

Bestämmelsen om vistelsekommunens ansvar för att verkställa bosättningskommunens beslut om hemtjänst, när en enskild avser vistas på annan ort en kortare tid, är inte en rättighetsbestämmelse för den enskilde utan en ansvarsfördelningsbestämmelse mellan kommuner. Det beslutet, gentemot den enskilde, är alltså ett beslut om förändrad verkställighet och således inte myndighetsutövning gentemot den enskilde.

Bosättningskommunen ansvarar för beslutet inklusive att samråda med vistelsekommunen, eftersom vistelsekommunen är skyldig att verkställa beslutet om bosättningskommunen begär det.

Såväl grundbeslutet om hemtjänst som frågan om verkställighet på annan ort, innefattar en bedömning av skälig levnadsnivå. Vad som är skälig levnadsnivå kan variera över såväl tid som rum. Under en pandemi kan således bedömningen av vad som är skälig levnadsnivå skilja sig från "normalläge". Under rådande Corona-pandemi och med hänvisning till Folkhälsomyndighetens förordning som avråder från icke nödvändiga resor har SKR bedömt att det inte är nödvändigt att få sitt hemtjänstbeslut verkställt på annan ort för att uppnå skälig levnadsnivå.

2 a kap. 6 § SoL

När en enskild avser att vistas en kortare tid i en annan kommun än bosättningskommunen, och till följd av hög ålder, funktionsnedsättning eller allvarlig sjukdom behöver stöd och hjälp för detta, är vistelsekommunen skyldig att på begäran

- 1. bistå med den utredning som bosättningskommunen behöver för att kunna pröva den enskildes behov av stöd och hjälp,*
- 2. verkställa bosättningskommunens beslut.*

När det gäller verkställighet av hemtjänst i en annan kommun kan inte social och omsorgsnämnden fatta något principbeslut i frågan eftersom det är en bedömning av vad som är skälig levnadsnivå. En sådan bedömning ska alltid göras i varje enskilt fall och innefatta en prövning av den enskildes behov och hur omvärlden ser ut vid tillfället för beslutet.

Handläggning

Vad som är skälig levnadsnivå är inte statiskt över tid utan bedöms vid tiden för beslutet. Inför sommaren 2020, med rådande Corona-pandemi och Folkhälsomyndighetens avrådan från icke nödvändiga resor, kan det inte anses nödvändigt att få sin hemtjänstbeslut verkställt i annan kommun för att uppnå skälig levnadsnivå.

Bosättningskommunen ska informera sig om vilka förhållanden som gäller på plats och förvissa sig om att insatserna är genomförbara. Verktällighet av hemtjänstbeslut i annan kommun förutsätter därför att bosättningskommunen som en del av sin handläggning har tagit kontakt med vistelsekommunen för att efterhöra vilka förhållanden som gäller på plats och förvissa sig om att insatserna är genomförbara. Detta samråd ska dokumenteras och

framgå av beslutet. Samrådet kan ske antingen i ett individärendet eller genom ett generellt principbeslut från vistelsekommunen.

När det gäller skälig levnadsnivå, under rådande Corona-pandemi, är utgångspunkten att det inte är nödvändigt att erhålla hemtjänst i annan kommun under tillfälliga sommarvistelser för att uppnå skälig levnadsnivå. Avslaget baseras således på en vanlig prövning av skälig levnadsnivå i det individuella fallet men med hänsyn tagen till att det pågår en global pandemi där allmän smittspridning råder i Sverige.

I undantagsfall kan dock resan vara nödvändig för den enskilde och därmed även nödvändig för att uppnå skälig levnadsnivå. Handlar resan om liv och hälsa? Finns läkarintyg som visar att resan är nödvändig t.ex. att brukaren har en pågående depression för vilken resan är en nödvändig del av behandlingen. Notera att detta inte är detsamma som att personer med sommarstuga normalt anser sig må bättre och vara mer avslappnade när de åker till sin sommarstuga.

I de fall vistelsekommunen uppger att verkställighet av hemtjänst under tillfällig vistelse inte kommer att kunna genomföras, ska den enskildes ansökan avslås. Notera dock att i de fall vistelsekommunen fattat ett generellt principbeslut om att inte verkställa tillfällig hemtjänst och det i det enskilda fallet finns läkarintyg som påvisar att detta är nödvändigt för den enskilde så ska ett särskilt samråd kring den enskilde genomföras. Om vistelsekommunen trots det nekar ska den enskildes ansökan avslås.

I de fall vistelsekommunen uppger att verkställighet av hemtjänst under tillfällig vistelse är möjlig ska hemtjänst på annan ort beviljas enbart om det är nödvändigt för att den enskilde ska få en skälig levnadsnivå.

Fastställd av Linda Ljungqvist, social- och omsorgsdirektör, den 26 maj 2020.